

A KOLOZSVÁRI PROTESTÁNS TEOLÓGIAI INTÉZET KÖNYVTÁRA

A kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet könyvtárát 1895-ben, az Intézettel egy időben alapították. A kezdetben két földszinti termet igénylő gyűjtemény a közel 120 év alatt 13 raktártermet megtöltő állománnyá nőtte ki magát, és ma az épület keleti szárnyának teljes földszintjét elfoglalja. A feldolgozottság viszonylagossága miatt az állomány méretét számokban nem tudjuk egyelőre megfogalmazni, de megközelíti a jól hangzó százezres nagyságrendet.

Az állomány a tudatos gyarapítás mellett nagyrészt intézményi és magánadományokból alakult ki. Az első adományozó Szász Domokos püspök volt, aki saját könyvtárával (kb. 650 kötetben) megvette a gyűjtemény alapját. A könyvtár Erdély több jeles egyházi és közeleti személyiségének a könyvhagyatékát őrzi, de vásárlás útján ide került többek között Kovács Pap Gábor dunamelléki püspök könyvtárának java is 1897-ben. A dinamikus gyarapodás az 1940-es években visszaesett. A protestáns teológiai fakultások állami nyomásra történt egyesülése miatt az 1948-as államosítás nem érintette, viszont a román Titkosszolgálat (Securitate) ellenőrzése alatt tartotta a könyvtárat.

1990 után több könyvtáros is vezette a gyűjteményt, de sajnos rövid ideig maradtak meg a tisztségükben, emiatt átfogó fejlesztési munkákra nem került sor. Pedig az idők folyamán sok olyan probléma jelentkezett (helyhiányból adódó tárolási gondok, dokumentumok tartalmi elavulása, károsodása, a működés korszerűtlensége stb.), amelyek összessége egy egységes, átfogó megoldást kívánt. Ezek megoldására

2002-ben egy átszervezési munkatervet dolgoztunk ki szakemberek véleményeire alapozva. A meglévő dokumentumok módszeres revíziója (nem gyűjtőkörbe tartozó, tartalmilag elavult, duplum stb. könyvek selejtezése) után megkezdődött az állomány átrendezése és feldolgozása Corvina integrált rendszerbe. Az elmúlt évek egyik legfontosabb eredménye a könyvtár 1850 előtti állomány-részének a fertőtlenítése, tisztítása és konzerválása volt. Az állományvédelmileg elhanyagolt gyűjteményben 2002-ig szétszórva volt található az 1800-ig kiadott anyag, lévén, hogy a dokumentumokat beérkezési sorrendben, folyamatos számozással tették polcra. A dokumentumok szétválogatásával, elkülönítésével külön-gyűjteményeket alakítottunk ki. A termeket légszűrő, párasító, ill. páratlanító mű-

szerrel szereltük fel. A kéziratok jelentősebb darabjait, valamint néhány unikális nyomtatványt részben pályázati támogatással, részben önerőből sikerült restauráltatni. 1999-2009 között a könyvtár saját műhelyében okleveles könyvkötőt alkalmazott.

2003 februárjában együttműködési szerződést írtunk alá az Erdélyi Református Egyházkerület Belmissziói Intézetének (volt Katechetikai Intézet) könyvtárával, és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Dokumentációs Könyvtárával (Nagyvárad), a három gyűjtemény dokumentumai közös katalógusban érhetők el. Tagjai vagyunk az Egyházi Könyvtárak Egyesülésének, a MOKKA Régi Könyves Tagozatának.

A Teológiai Intézet épületét 2005-ben teljesen felújították. A munkálatok eredményeképpen a könyvtár fűtési-, víz- és lefolyórendszere is megújult, sort kerítettünk néhány terem kifestésére is.

Az utóbbi évek pályázati irányai a mi munkánkat is meghatározták. Egyrészt emiatt, másrészt az igényeknek eleget téve indítottunk egy digitalizálási projektet

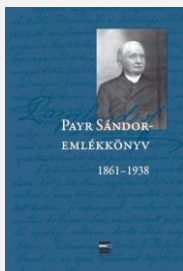
az erdélyi református teológiai szakirodalom feldolgozására, a több száz feldolgozott dokumentum webes elérhetőségén most dolgozunk.

A könyvtárra elsősorban annak az egyetemnek a tevékenysége támaszkodik, amely a romániai magyar református, a lutheránus és unitárius egyház egyetlen, közös lelkészképző intézménye. A teológiai hallgatók mellett szép számban látogatják a gyűjteményt a Babeş-Bolyai Tudományegyetem magyar nyelvű Református Tanárképző Karának diákjai, és a Református Kollégium tanulói, posztliceális képzésben résztvevő hallgatói is. Ezen kívül igénybe veszik a Babeş-Bolyai Tudományegyetem hallgatói, román ortodox, görög katolikus, baptista lelkészek, mesterképzős diákok, doktoranduszok, valamint egyetemi tanárok, kutatók.

A könyvtárban jelenleg három könyvtáros dolgozik. Elérhetőségünk a világhálón: <http://www.proteo.hu/konyvtar>.

Kurta József Tibor
Kolozsvári Protestáns
Teológiai Intézet Könyvtára

ÚJDONSÁG

Polgárdi Sándor (szerk.)

Payr Sándor
emlékkönyv

Luther Kiadó

Budapest, 2011.

ÚJDONSÁG

Csepregi Béla, Karl Jánosné,
Csepregi Erzsébet (szerk.)

Szemelvények
Sárszentlőrinc múltjából
Sárszentlőrinci Evangélikus
Egyházközség,
Zsivora György
Népfőiskolai Alapítvány

Kolozsvár, 2010.